

REFERENCES

"Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro optymizatsiiu systemy tseentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady» vid 09.12.2010 № 1085/2010 [Decree of the President of Ukraine "On the optimization of central executive bodies" from 09.12.2010 № 1085/2010]". Ofitsiine internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy. <http://www.president.gov.ua/documents/12584.html>

"Zakon Ukrainy «Pro investytsiinu diialnist» vid 18.09.1991 № 1560-XII [Law of Ukraine "On investment activity" of 18.09.1991 № 1560-XII]". Verkhovna Rada Ukrainy. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12>.

Balatskiy, E. V., and Zabelin, O. A. "Instrumenty gosudarstvennoy politiki v sisteme regulirovaniia investitsiy [Instruments of state policy in the regulation of investment]". *Obshchestvo i ekonomika*, no. 5 (2005): 18-22.

Gavriliuk, O. V. "Investytsiinyi imidzh ta investytsiina pryvablyvist Ukrainy [Investment image and investment attractiveness of Ukraine]". *Finansy Ukrainy*, no. 2(147) (2008): 68-81.

Grishaeva, J. G. "The investigation of influence of regulative factors on the investment process in Ukraine". In *Nauka i studia*, 28-34. Przemysl: Nauka i studia, 2009.

Khirnyi, O. V. "Ekonomichno-pravovi aspekty rehuliuвання investytsiinoi diialnosti [Economic and legal aspects of investment regulation]". *Business Inform*, no. 5(1) (2011): 54-56.

Kreidych, I. M. "Derzhavne rehuliuвання investytsiinoi diialnost [State regulation of investment activity]". *Ekonomika ta derzhava*, no. 11 (2007): 52-54.

Muzichenko, A. S. "Derzhavne rehuliuвання investytsiinoi diialnosti [State regulation of investment activity]". *Formuvannya rynkovykh vidnosyn*, no. 9 (2004): 46-53.

Reshetilo, V. P. "Bifurkatsiinykh kharakter instytutsiinykh zmin sotsialno-ekonomichnykh system perekhidnoho typu [Bifurcation nature of institutional changes in socio-economic systems in transition]". http://www.ief.org.ua/Arjiv_ET/Reshetilo407.pdf

Vazhynskyi, F. A., Kolodiichuk, A. V., and Yaremko, A. Yu. "Mekhanizm rehuliuвання investytsiinoi diialnosti v rehioni [Mechanism of regulation of investment activities in the region]". *Naukovy visnyk NLTU Ukrainy*, no. 207 (2010): 138-143.

УДК 330.322

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

КЛИМКО Т. Ю., МАКАРОВИЧ В. К., ОГОРОДНИК В. О.

УДК 330.322

Климко Т. Ю., Макарович В. К., Огородник В. О. Особливості інвестиційних процесів України в посткризовий період

Стаття присвячена оцінці інвестиційних процесів України. У роботі проаналізовано інвестиції в основний капітал на одну особу, обсяг інвестицій в основний капітал за регіонами України, структуру та джерела фінансування капітальних інвестицій. Авторами були розглянуті інвестиції зовнішньоекономічної діяльності. Оцінка розподілу інвестицій, їх структури та обсягу допомогла відобразити основні особливості розвитку інвестиційних процесів у національній економіці. Розкрито проблеми, що гальмують інвестиційні процеси в Україні.

Ключові слова: капітальні інвестиції, інвестиції в основний капітал, інвестиції зовнішньоекономічної діяльності.

Рис.: 1. **Табл.:** 5. **Бібл.:** 8.

Климко Тетяна Юріївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та аудиту, Закарпатський державний університет (вул.Заньковецької, 89а, Закарпатська обл., м. Ужгород, 88015, Україна)

E-mail: tatjana.klimko@yandex.ua

Макарович Вікторія Костянтинівна – старший викладач кафедри обліку та аудиту, Закарпатський державний університет (вул.Заньковецької, 89а, Закарпатська обл., м. Ужгород, 88015, Україна)

E-mail: viktorija.zts@gmail.com

Огородник Валерія Олегівна – старший викладач кафедри фінансів та кредиту, Закарпатський державний університет (вул.Заньковецької, 89а, Закарпатська обл., м. Ужгород, 88015, Україна)

E-mail: valeria.ogorodnik@gmail.com

УДК 330.322

Климко Т. Ю., Макарович В. К., Огородник В. О. Особенности инвестиционных процессов Украины в посткризисный период

Статья посвящена оценке инвестиционных процессов Украины. В работе проанализированы инвестиции в основной капитал на душу населения, объем инвестиций в основной капитал по регионам Украины, структуру и источники финансирования капитальных инвестиций. Авторами были рассмотрены инвестиции внешнеэкономической деятельности. Оценка распределения инвестиций, их структуры и объема помогла отразить основные особенности развития инвестиционных процессов в национальной экономике. Раскрыты проблемы, тормозящие инвестиционные процессы в Украине.

Ключевые слова: капитальные инвестиции, инвестиции в основной капитал, инвестиции внешнеэкономической деятельности.

Рис.: 1. **Табл.:** 5. **Библ.:** 8.

Климко Татьяна Юрьевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры учета и аудита, Закарпатский государственный университет (ул.Заньковецької, 89а, Закарпатская обл., г. Ужгород, 88015, Украина)

E-mail: tatjana.klimko@yandex.ua

Макарович Виктория Константиновна – старший преподаватель кафедры учета и аудита, Закарпатский государственный университет (ул.Заньковецької, 89а, Закарпатская обл., г. Ужгород, 88015, Украина)

E-mail: viktorija.zts@gmail.com

Огородник Валерия Олеговна – старший преподаватель кафедры финансов и кредита, Закарпатский государственный университет (ул.Заньковецької, 89а, Закарпатская обл., г. Ужгород, 88015, Украина)

E-mail: valeria.ogorodnik@gmail.com

UDC 330.322

Klimko T. Y., Makarovich V. K., Ogorodnik V. O. Specific features of investment processes in Ukraine in the post-crisis period

The article is devoted to assessment of investment processes in Ukraine. The article analyses equity investments per capita, volume of equity investments by regions of Ukraine, structure and sources of financing capital investments. The authors consider investments of foreign economic activity. Assessment of distribution of investments, their structures and volume helped to reflect main specific features of development of investment processes in the national economy. It reveals problems that hamper investment processes in Ukraine.

Key words: capital investments, equity investment, investment of foreign economic activity.

Pic.: 1. **Tabl.:** 5. **Bibl.:** 8.

Klimko Tatyana Yu. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and Audit, Transcarpathian State University (vul.Zankovetskoyi, 89a, Zakarpatska obl., m. Uzhgorod, 88015, Ukraine)

E-mail: tatjana.klimko@yandex.ua

Makarovich Viktoriya K. – Senior Lecturer of the Department of Accounting and Audit, Transcarpathian State University (vul.Zankovetskoyi, 89a, Zakarpatska obl., m. Uzhgorod, 88015, Ukraine)

E-mail: viktorija.zts@gmail.com

Ogorodnik Valeriya O. – Senior Lecturer of the Department of Finance and Credit, Transcarpathian State University (vul.Zankovetskoyi, 89a, Zakarpatska obl., m. Uzhgorod, 88015, Ukraine)

E-mail: valeria.ogorodnik@gmail.com

Необхідною умовою розвитку національної економіки є інвестування. Оскільки інвестиційна діяльність – це сукупна діяльність з вкладення грошових коштів і інших цінностей в сучасні проекти, а також забезпечення віддачі вкладень – з одного боку, і важливий елемент розвитку економіки – з іншого [4? с. 191], то в умовах посткризового стану, що вразила, як світову, так і українську економіку, збільшення обсягів і підвищення ефективності інвестицій стають найважливішими чинниками економічного розвитку.

Саме тому інвестиційний процес посідає вагомe місце серед інших напрямів наукових досліджень. Теоретичні, методичні та прикладні аспекти інвестиційної діяльності висвітлені в наукових працях провідних вчених: Бланка І. А., Бочарова В. В., Букато В. Н., Песселя М. А., Віторта Т. В, Гитмана Л. Д., Джонка М. Д, Денисенко М. П., Долин Э. Дж., Линдсей Д., Покропивного С. Ф., Мочерного С. В., Задоя А. А., Петруня Ю. Е., Ушакова Н. Н., Чуліса А. В., Колота І. П., Внукова Н. М., Косарева І. П.

Основна мета статті – оцінка інвестицій в основний капітал та інвестицій зовнішньоекономічної діяльності, використовуючи різні критерії та показники.

Завданням даного дослідження є оцінка сучасного стану та тенденцій розвитку інвестиційного процесу в Україні.

Сьогоднішнє економічне становище різних регіонів України має свої історичні, географічні, природно-ресурсні та виробничо-господарські коріння. В умовах загальної економічної кризи яскраво проявилися відмінності в рівнях відтворювального потенціалу регіонів (природних ресурсів, виробничих потужностей, робочої сили, густоти транспортних артерій).

Крім того, у процесі розвитку загальної фінансово-економічної кризи в країні спад у інвестиційній діяльності регіонів виявився нерівнозначним. У певному сенсі ситуація в регіонах стала географічною калькою економічного стану галузей і виробництв, незалежно від їх виробничо-технологічного потенціалу та ємності інвестиційного ринку.

Для одних регіонів головною причиною кризи стала втрата традиційних споживачів продукції, для інших – втрата традиційних постачальників (сировини, матеріалів, комплектуючих виробів). З цієї причини найбільша глибина кризових явищ проявилася в регіонах, віддалених від центрів ділової активності в Україні.

У результаті цього інвестиційні процеси однієї частини регіонів (більшої) опинилися в стані деградації, а в іншій частині (меншій) акумулюється головна маса інвестицій і відбувається основний інвестиційний оборот. Про розміри такої диференціації можна судити з відмінностей в обсягах інвестицій в основний капітал на одну особу за 2011 р. (табл. 1).

Таблиця 1

Інвестиції в основний капітал на одну особу за регіонами * (у фактичних цінах, грн)

Область/регіон	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
Україна	1983,9	2687,4	4068,4	5058,4	3308,6	3297,6	4593,7
АРК	1704,1	2375,6	3565,3	4415,1	2828,3	3467,3	8317,5
Вінницька	993,8	1478,7	2473,5	2864,2	1620,0	2290,8	3433,8
Волинська	1140,1	1774,6	2771,3	3375,6	2335,7	1682,6	2116,7
Дніпропетровська	2253,0	3128,9	4365,1	5339,2	3942,9	3760,3	5448,9
Донецька	2070,9	2555,8	3716,4	4911,7	2904,5	2495,5	4902,0
Житомирська	848,4	1167,4	1861,2	2803,1	1780,6	2352,8	2961,2
Закарпатська	895,9	1625,5	2129,8	2663,7	1542,5	1745,5	2357,0
Запорізька	1766,1	2102,6	3483,6	4084,3	2561,0	4062,9	3364,7
Івано-Франківська	1212,3	1892,5	2900,4	4314,1	2501,1	3094,3	2602,1
Київська	2559,6	4014,5	7281,2	9799,0	5791,4	6571,3	9012,3
Кіровоградська	1201,7	1686,3	2386,3	2967,5	2722,6	2422,0	4494,6
Луганська	1802,7	2316,2	4126,1	3847,6	1889,2	2048,7	2681,7
Львівська	1825,8	2300,1	3255,4	4255,0	2648,2	3187,6	4521,9
Миколаївська	2070,8	2565,9	3064,4	3613,5	3374,1	3184,1	3486,2
Одеська	2149,4	3073,6	4404,5	5240,2	4183,7	3366,8	3415,1
Полтавська	2383,7	3091,0	4375,5	5853,0	5135,3	4924,6	6928,3
Рівненська	1022,9	1856,9	2538,1	3192,0	2344,0	2012,5	2387,4
Сумська	1168,8	1239,0	2026,2	2537,9	1858,3	1908,5	2430,8
Тернопільська	799,7	1098,1	1801,5	2602,3	1312,4	1947,4	2158,8
Харківська	2045,6	2836,7	4321,9	4261,3	3012,6	2658,4	3896,2
Херсонська	952,6	1341,2	2090,3	3565,8	1906,2	1545,6	2616,0
Хмельницька	1060,7	1521,1	2317,3	3611,4	2601,3	2194,0	3025,4
Черкаська	1520,7	2481,8	3213,9	3926,1	2345,8	2174,1	2354,1
Чернівецька	832,4	1605,2	2584,5	4141,9	2887,3	2016,2	2434,40
Чернігівська	1139,8	1320,0	2133,1	2725,9	1434,7	1603,3	2262,8

* Розраховано за: [3, с. 38].

Аналіз табл. 1 свідчить про те, що найвищі показники інвестицій в основний капітал на одну особу серед проаналізованих років спостерігались в 2008 р. Уже в 2009 р. проявились наслідки світової фінансово-економічної кризи, тобто простежується спад по всіх регіонах України. Лідуючим регіоном за обсягом капітальних інвестицій на душу населення впродовж аналізованих років є Київська область, а Тернопільська область є регіоном з найнижчими показниками серед регіонів України впродовж 2005 – 2011 рр.

Виходячи з табл. 1, річні капітальні вкладення на душу населення вище 4000 грн є досить високим показником, якщо середнє значення по Україні показника становить 3744,4 грн. Виходячи з цього, слід відмітити, що лише 7 областей України перевищили дане значення. Отже, у розрізі регіонів України в 2011 р. проявляються суттєві територіальні диспропорції в інвестиціях в основний капітал на 1 особу: від 9012,3 грн до 2116,7 грн на одну особу.

Дані щодо обсягу інвестицій в основний капітал за регіонами України у 2011 р. наведено на рис. 1.

він становить 38,8%, то в АРК – 139,7 (найвищий в країні), а в Запорізькій області – 17,6% (див. табл. 2).

У 2011 році 96,4% капітальних інвестицій України становили інвестиції у матеріальні активи, з яких 80,5% – це інвестиції в основний капітал (табл. 3). 45,6% від інвестицій в основний капітал в 2011 р. становили інвестиції у капітальне будівництво, які на 41,8% перевищували рівень 2010 р. (див табл. 3).

Більше половини обсягу інвестицій в основний капітал фінансувалося за рахунок власних коштів підприємств та організацій (табл. 4).

Основне місце серед джерел фінансування належить власним фінансовим ресурсам господарюючих суб'єктів. Слід відзначити тенденцію поступового підвищення централізованих капіталовкладень. Так, обсяг бюджетних коштів зріс з 17320 млн грн у 2010 р. до 27196 млн грн у 2011 р. Слід також відзначити, що в 2011 році знизився обсяг коштів населення порівняно з 2010 роком (з 24719 млн грн у 2010 р. до 16237 млн грн у 2011 р.).

У галузевій структурі інвестицій в основний капітал переважає промисловість (36,2%) та операції з нерухомістю (17,7%)[3, с. 25, 29].

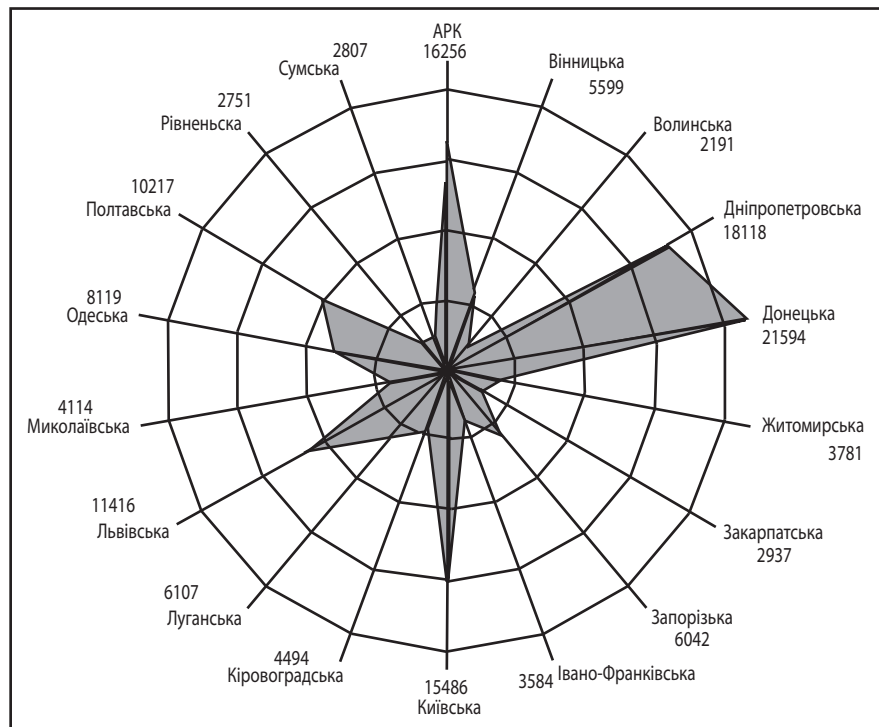

Рис. 1. Інвестиції в основний капітал за регіонами України в 2011 р. (у фактичних цінах; млн грн)*

* Побудовано за: [3, с. 35].

Слід також відмітити, що із загального обсягу інвестицій в основний капітал у 2011 р. в Україні (195126 млн грн) найбільше освоєно в Донецькій (21594 млн грн, або 10,3% від загального обсягу), Дніпропетровській (18118 млн грн, або 8,7% від загального обсягу) областях та в АРК (16256 млн грн, або 7,8% від загального обсягу) (табл. 2). Отже, більшість вкладених в Україні капітальних інвестицій концентруються в шістьох регіонах України, а решта нерівномірно розподілена по всій території країни.

Уваги заслуговують темпи приросту цього показника в 2011 р. по відношенню до 2010 р.: якщо по Україні

Найбільшу частку – 36,2%, (86312,8 млн грн) усіх інвестицій в основний капітал спрямовано у розвиток промисловості. Порівняно з 2010 р. інвестиційні вкладення у розвиток промислової галузі збільшились на 30,9%, тобто на 27754,6 млн грн [3, с. 25, 29].

Серед видів промислової діяльності за обсягом інвестицій в основний капітал в 2011 р. переважали вкладення в переробну промисловість (47,9%), з якої найбільша частка інвестицій в основний капітал припала на виробництво та розподілення енергії, газу, тепла та води[3, с. 78 – 107].

Таблиця 2

Інвестиції в основний капітал за регіонами України (у фактичних цінах, млн грн)*

Область / регіон	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2011 р., %, до загального обсягу	Темпи приросту 2011 р. до 2010 р., %
Україна	188486	233081	151777	150667	209130	100	38,8
АРК	7007	8655	5536	6781	16256	7,8	139,7
Вінницька	4136	4752	2670	3754	5599	2,7	49,1
Волинська	2867	3489	2415	1740	2191	1,0	25,9
Дніпропетровська	14874	18063	13254	12570	18118	8,7	44,1
Донецька	16898	22136	12985	11072	21594	10,3	95,0
Житомирська	2442	3646	2299	3019	3781	1,8	25,2
Закарпатська	2642	3303	1915	2170	2937	1,4	35,3
Запорізька	6407	7459	4650	7336	6042	2,9	-17,6
Івано-Франківська	4006	5950	3447	4262	3584	1,7	-15,9
Київська	12658	16921	9955	11263	15436	7,4	37,1
Кіровоградська	2482	3048	2766	2440	4494	2,1	84,2
Луганська	9754	9000	4378	4706	6107	2,9	29,8
Львівська	8287	10799	6708	8061	11416	5,5	41,6
Миколаївська	3699	4333	4022	3775	4114	2,0	9,0
Одеська	10500	12484	9959	8009	8119	3,9	1,4
Полтавська	6672	8840	7691	7317	10217	4,9	39,6
Рівненська	2924	3672	2696	2316	2751	1,3	18,8
Сумська	2435	3015	2185	2223	2807	1,3	26,3
Тернопільська	1979	2843	1428	2109	2329	1,1	10,4
Харківська	12051	11819	8315	7302	10648	5,1	45,8
Херсонська	2322	3929	2087	1684	2837	1,4	68,5
Хмельницька	3135	4849	3471	2912	3995	1,9	37,2
Черкаська	4236	5128	3040	2798	3008	1,4	7,5
Чернівецька	2332	3733	2602	1817	2195	1,0	20,8
Чернігівська	2422	3053	1588	1756	2455	1,2	39,8

* Розраховано за джерелом: [3, с. 35]

Таблиця 3

Структура капітальних інвестицій *

Показник	У фактичних цінах, млн грн					% до загального обсягу
	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2011 р.
1	2	3	4	5	6	7
Усього	222679	272074	192878	189061	259932	100,0
Інвестиції у матеріальні активи	...	...	186985	182076	250501	96,4
у тому числі:						
– інвестиції в основний капітал	188486	233081	151777	150667	209130	80,5
з них:						
– капітальне будівництво	109694	134655	80091	83550	118446	45,6
– машини обладнання та транспортні засоби	78792	98426	65340	61456	85305	32,8
– земля	...	...	1547	614	1945	0,8
– існуючі будівлі та споруди	...	...	6652	4832	8055	3,1
– нові будівлі, споруди, об'єкти незавершеного будівництва	...	...	3115	2864	2439	0,9

1	2	3	4	5	6	7
– довгострокові біологічні активи тваринництва	705	714	879	961	1056	0,4
– інші необоротні матеріальні активи	3454	4421	4049	3786	4454	1,7
– капітальний ремонт	23645	27491	18966	18352	23422	9,0
Інвестиції у нематеріальні активи	6389	6367	5893	6985	9431	3,6

* Розраховано за: [3, с. 7]

Таблиця 4

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування в Україні *, %

№	Джерела	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
	Загальний обсяг інвестицій	100	100	100	100	100
1	Бюджетні кошти	11	10,3	7,4	9,2	10,5
1.1.	Кошти державного бюджету	6,8	5,7	4,3	5,8	7,1
1.2.	Кошти місцевих бюджетів	4,2	4,6	3,1	3,4	3,4
2	Власні кошти підприємств та організацій	58,6	59,3	66,1	60,8	58,6
3	Кредити банків та інші позики	15,2	15,8	13,3	12,3	16,3
4	Кошти іноземних інвесторів	3,3	3,0	4,2	2,1	2,8
5	Кошти населення	8,2	7,7	5,3	11,1	7,5
5.1.	Кошти на будівництво власних квартир	4,4	3,4	2,5	2,5	1,7
5.2.	Кошти на індивідуальне житлове будівництво	3,8	4,3	2,8	8,6	5,8
6.	Інші кошти	3,7	3,9	3,7	4,5	4,3

* Розраховано за: [3, с. 8].

Слід відмітити, що у всіх галузях промисловості спостерігався приріст інвестицій в основний капітал порівняно з 2010 р., окрім коксового та нафтохімічного виробництва.

Розглядаючи інвестиційні особливості України, слід звернути увагу на інвестиції зовнішньоекономічної діяльності, які посідають вагоме місце в соціально-економічному розвитку країни, як це видно з табл. 5.

пропетровської області становить 16,2%, а Чернівецької та Тернопільської – 0,13%. Основна частка прямих іноземних інвестицій припала на Дніпропетровську, Харківську та Донецьку області [5, с. 12].

Капітал нерезидентів в Україні на 31.12.2012 р. становив 51774,5 млн дол. США, основна частка якого з країн Європи [5, с. 16]. Найбільшими країнами – інвесторами в Україну є Кіпр, Німеччина, Нідерланди та Російська Федерація.

Таблиця 5

Прямі іноземні інвестиції в економіці України* (дол. США)

Показник	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.
Усього	16890	21607,3	29542,7	35616,4	40053	44806	49362,3
На одиницю населення	359,9	463,6	637,7	773,0	873,1	980,6	1084,3
Зміна обсягу до попереднього року	у %	86,7	27,9	36,7	20,6	12,5	10,2
	дол. США	7843	4717,3	7935,4	6073,7	4436,6	4753
З країн ЄС	12069,9	16258,7	22912,4	28127,7	31608,5	35353,0	39411,2
З країн СНД	913,4	1096,5	1704,0	2168,0	2837,4	3790,9	4011,3

*Побудовано за: [5, с. 10].

ВИСНОВКИ

За останні п'ять років (2008 – 2012 рр.) в економіку України залучено 199,4 млрд дол. США прямих іноземних інвестицій (ПІІ). У країні в розрахунку на одну особу в 2012 р. залучено 1084,3 дол. США проти 980,6 дол. США у 2011 р.

Недивлячись на щорічну позитивну динаміку обсягу ПІІ в Україні, різниця в питомій вазі регіонів у загальному обсязі по Україні вражаюча. Так, частка Дні-

пропетровської області становить 16,2%, а Чернівецької та Тернопільської – 0,13%. Основна частка прямих іноземних інвестицій припала на Дніпропетровську, Харківську та Донецьку області [5, с. 12].

Капітал нерезидентів в Україні на 31.12.2012 р. становив 51774,5 млн дол. США, основна частка якого з країн Європи [5, с. 16]. Найбільшими країнами – інвесторами в Україну є Кіпр, Німеччина, Нідерланди та Російська Федерація.

Результати проведеного дослідження свідчать про диспропорцію протікання інвестиційних процесів у різних регіонах України. Шість областей України лідирують по базових інвестиційних показниках. Загалом ситуація з інвестиціями покращується, як по всій країні в цілому, так і по українських регіонах зокрема, але рівня показників, які характеризують інвестиційний процес, що спостерігався в 2008 р., ще не досягнуто. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Беломестнов В. Г.** Управление инвестиционными процессами : монографія / В. Г. Беломестнов. – Улан-Удэ : Изд-во ВСГТУ, 2006. – 172 с.
2. Інвестиції в економіку України: стан, проблеми, потреби: Аналітична доповідь // Національна безпека і оборона. – 2006. – № 6 (78). – С. 3 – 52.
3. Капітальні інвестиції в Україні у 2007 – 2011 рр.: статистичний збірник / відп. ред. М. М. Собко. – Державна служба статистики України. 2012. – 122 с.
4. **Качаєв Ю. Д.** Територіальні особливості інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів України / Ю. Д. Качаєв // Часопис соц.-економ. геогр.: міжрегіональний зб. наук. праць – Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – Вип. 3(2). – С. 190 – 198.
5. Статистичний збірник «Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності» / Державний комітет статистики України ; за ред. Л. М. Овденко. – Київ, 2012. – 67 с.
6. Регіони України 2011. Статистичний збірник : у 2-х ч. / За ред. Осауленка О. Г. – К. : Держкомстат України, 2012. – 783 с.
7. Україна у цифрах 2011 : стат. збірник / Державний комітет статистики України ; [за ред. О. Г. Осауленка ; відп. за вип. Н. П. Павленко]. – К. : Інформ.-аналіт. агентство, 2012. – 259 с.
8. Шляхи підвищення інвестиційної діяльності в Україні [Текст] : монографія / За ред. В. Г. Федоренка. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2003. – 724 с.

REFERENCES

- Belomestnov, V. G. *Upravlenie investitsionnymi protsessami* [Investment management]. Ulan-Ude: Izd-vo VSGTU, 2006.
- “Investytsii v ekonomiku Ukrainy: stan, problemy, potreby: Analitychna dopovid [Investing in Ukraine: status, problems and needs: Analytical Report]”. *Natsionalna bezpeka i oborona*, no. 6(78) (2006): 3-52.
- Investytsii zovnishnyoekonomichnoi diialnosti* [Investments of foreign economic activity]. Kyiv: Derzhavnyi komitet statystyky Ukrainy, 2012.
- Kachaiev, Yu. D. “Terytorialni osoblyvosti investytsiino-innovatsiinoho rozvytku rehioniv Ukrainy [Property Features investment and innovation development of Ukraine's regions]”. *Chasopys sots.-ekonom. heohr.*, no. 3(2) (2007): 190-198.
- Kapitalni investytsii v Ukraini u 2007-2011 rr.* [Capital investments in Ukraine in 2007-2011]: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2012.
- Rehiony Ukrainy 2011. Statystychnyi zbirnyk* [Regions of Ukraine 2011. Statistical Yearbook]. Kyiv: Derzhkomstat Ukrainy, 2012.
- Shliakhy pidvyshchennia investytsiinoi diialnosti v Ukraini* [Ways to increase investment in Ukraine]. Nizhyn: Aspekt-Polihraf, 2003.
- Ukraina u tsyfrakh 2011* [Ukraine in figures 2011]. Kyiv: Inform.-analit. ahentstvo, 2012.